

M A D R A
T H E K V I T A,

Ná Pogrzebie

WIELMOZNEY PANIEY,
I. M. P. Z O P H I E Y
z D A B R O W I C E
L A N C K O R O N S K I E Y,
Káztellanki Sadeckiey, Małogoskiey, &c.
S T A R O S C I N E Y.

Przez W. O. H I E R O N Y M A od S. Hyacintá Kárme-
lite Bossego: Káthedrálneho Kościota Krakowskiego
Káznodzieie Ordináriusa

W Y S T A W I O N A.

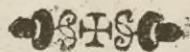
A przez

X. M I K O L A J A W A S N I O V V I C A, Komissendarza
Wodzisláwskiego, do druku podána.

Zá dozwoleniem Stárszych.

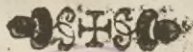
W K R A K O W I E,

W Drukárniey Andrzejá Piotrkowczyká, Typ: I. K. M. Roku 1643.

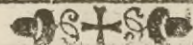

Approbácyá.

XIAKVB VSTIENSIS, Pisma świes
tego y Práva oboygá Doktor / á w
Diecezyey Krákovskíey / Ksiąg do druku
podánych / Censor: Pozwala / áby Kazá
nie Wielebnego Oycá HIERONYMA Kár-
melity ná Pogrzebie Jey Mći Páníey
LANCKORONSKIEY, Kástellanki Sa-
deckíey / odprowowane; mogło byđz dru-
kowane.

S 2104

Przewielebnym á Mćiwym PANNOM,
ley Mći Páníe,

DOROCIE XIENIEY,

ꝛ

ley Mći Páníe,

MARYANNIE,

Mistrzyníey Konwentu Lubelskiego,
Zakonu S. BRYGITTY,

z Dąbrowice

FIRLEIOWNOM,

Moim wielce Mćiwym Pánnom.

Adra THEKVITE nie widze
gdziebym sposobniey obrocił, iáko
do mądrych Pánien: bo niewiem,
coby mądrym Pánnom miłsego
byđz mogto, iáko madra Białagłowa, która y ná-

162

1637c

uczyć, y zbudować mądrością swoją w mie. Nie widzę, którymby mądrość Pánińska słusniey przyczytać, iako *WW.* moim Mćiwym Pánnom, któreście, y mądre cząstke nalepsza sobie obraty, y w Staniewybrányim mądrością swoją Oblubienice Chrystusowe kieruiecie. W tymby mi kto płochość, y niemądrość mogł przypisać, że Zakonnym, świątcki cnot przykład przynosse, (iako on Orator Rzymski sam sie karat, że przed Rosciusem w gestách Krásomowskich naydoskonálszym gest uczynić śmiat.) Lecz sie ia ná to nic nie wzdrygam, y śmieie twierdze, że Duchowny żywotá świątobliwego przykład, choć z Osoby świątckiey przynosse. Ale day to, żeby sie y komu nie zdáto to przedsięwzięcie moje, znaydzie miejsce y táskawe oko w *WW.* moich Mćiwych Pánien, któreście y dobrze wiadome cnot tey nášsey *THEKVITY*, y nie pogárdzicie domowym, á zgoła rodzonym przykładem. Ná to, y sámá świątobliwa wola tey Wielmożney Pániey bylá tá, z młodu mieszkáć w Zakonnych przybytkách, táż y ná stárość nie wstawátá, ále to iey było iedyne

przed-

przedsięwzięcie, przykładem Rodzicielki swey, Bogu przy Klaszorze służyć. Słusnie tedy po śmierci tam ia odsyłam, gdzie iey myśl y áffekt wszytek zá żywotá przemieszkawat. *WW.* moje Mćiwe Pánny przyimicie zá wdzięczne te ochotnie podieta praca moje, ktorey ia ná cudza praca nie litowat: á iesli zá wdzięczne przyimiecie, tym samym iaka taka fátige moje nágródzicie. Zycze przy tym, áby Pan Bog *WW.* moim Mćiwym Pánnom odwlokt iak naydáley kresu tego, do ktorego *THEKVITA* nášá przyslá: żebyście ráczey żywym uczynkow przykładem, á nie tylko pámiatka, ná kárkách okryslona, w Kościele Bożym świeciły. Czego ia wprzeymie žycze, y o to Pána Boga prosse, tak nanizse postugi me, y czotobitność oddáie. W Kráowie, Dat. 9. Iunij. Anno 1645.

WW. moich Mćiwych Pánien

Vniżony Sluga

y Bogomodla,

Mikolay Wasniowic, Kom-
mendarz Wodzisławski.

Summa tibi Philosophia, mor-
tis meditatio assidua. S. Ber-
nardus lib: de Honest: vij.

M A D R A
T H E K V I T A.

S H S O

Misit (Ioab) Thecuam, & tulit
inde Mulierem sapientem.

2. Reg. 14.

Mileczny Hetman woyskã Izraelstkiego
Joab / chcąc vblagãc Krolã Dawidã / y przes-
iednãc synowi iego Absalonowi / przeciwko
ktoremu sũsina miał wrãze; zãciagnãł z The-
kui madra iedne Bialaglowe / ktora wyprãwił do Krolã /
ãby mu Kazãnie vczyniła. Tã wšedšy do niego / wšytkã
rzecz swoie do Krolã nã tym zãsadziła: Omnes morimur,
& quasi aqua dilabimur super terram, nec vult Deus
perire animam. Wšyscy vmieramy; ã iãko wody rozcieka-
m; sie w ziemiã: y nie chce Bog by miãtã dusã zginãc. Wpra-
wdziã zãstã iuz teraz prãwo Apostolskie / ktore broni / ãby
żadna Thekuitã Mistrzyniã nie była / gni w Košciãle Pãnz-
skim ozywãła sie. Mulieres in Ecclesijs taceant. Doce-
re mulieres non permitto. Y mali sie prãwdã rzec / sũ-
sina przyczynã miał Apostol Ńwiety tey inhbicyey: pod tã-

2. Reg. 14.

1. Cor. 14.

1. Tim. 2.

imi abowiem Bakalarzami / nie spodziewać się było w Kościele Bożym wielkiego profektu: wedle tego co mo-
Isai: 27. wi Prorok: Mulieres venientes, & docentes eam, non est populus sapiens. Nie tylko żeby pod tymi Mistrzami mieli ludzie rozumu nabydź / ale raczej straca y sami mądrzy:
Eccel: 19. iako namienia Pismo: Mulieres, apostatatae faciunt sapientes. Jednak co Ven: Pet: Damiani powiedział o Ow-
Opus: 45. cy / to w tej mierze do tej pki stosować może. Ovis, dum
cap: 4. vivit, turpiter balat: mortua vero, in instrumentis musicis suaviter cantat. Szpetnaby to rzecz była / gdyby w Ko-
 ściele Bożym na Ambonie ozwała się Białagłowa. Tur-
 piter balat dum vivit; Po śmierci jednak / możemy tej
 Katedry pozwoić. Mortua suaviter cantat. Wiel-
 można Kastellanką Sadecką / ktorey ostatnia posługa
 Chrześcijańska; oddaćcie / lubo iako Fundatorką popospo-
 3 swym / świętej pamięci / zacnym Malzonkiem / miała swo-
 te do tego Domu Bożego prawo: nie tylko jednak / żeby co
 miała w tej mierze przeciwko inhibicycy Apostolskiej / y
 zwyczajowi Katoickiemu vsurpować sobie: ale owšem
 w milzeniu / y z pokora słuchala cześćo na tym tu miejscu
 Słowa Bożego. Po śmierci swej jednak niech nam będzie dus-
 ga Thekuita madra: pozwolmy jej / aby z tego Kacafalku /
 iako z Katedry iakiej / uczyniła rzecz do nas / y dała nam
 wszystkim na ostatnim pożegnaniu nauka iako zbawienia.
2. Reg. 14. Coż takiego mówi do nas? To co pierwsza Thekuita mo-
 wila do Krola Dawida: Omnes morimur; & quasi a-
 quae dilabimur super terram: nec vult Deus perire ani-
 mam. Weźmie te słowa w dzisiejszym Kazaniu / na lepszą
 uwagę / przy pomocy Duchá świętego.

Dobra kombinacya uczyniło Pismo święte miasta The-
 kuita z madra Białagłowa; Mifit (Ioab) Thecuam,
 & tulit inde mulierem sapientem. Posłał Ioab do The-
 kuita, y wziął z tamad niewiastę madra. Thecuam, proz innych

inter

interpretacyi / wyklada się Funiculus, to jest / Sznupek, ábo
 powrozek. Tu przypominacie sobie chwalebna one Mátro-
 ne / ktorey Salomon rozne Elogia wyliczając / między in-
 nymi chwali iá z mądrości / y z zabawy. Z mądrości / gdy
 mówi: Os suum aperuit sapientiae. Al. sapienter. vsta
 swoje mądrze otworzyła. Owoż macie Mulierem sapientem.
 Z zabawy / gdy mówi: Digni eius apprehenderunt fulur.
 Quasiuit lanam & linum: 70. Filans la-
 nam & linum, fecit quod vtile est. Ietá sie wrzećioná, y
 przedac z wetny, y lnu, robilá co sie przydác miáto. Owoż ma-
 cie Thecuam; macie Funiculum. Teyci to Thekuita / tej
 mądry Białagłowy roboty ten snurek. A przydaś się ná
 co ten snurek: bez pochyby przyda. fecit quod vti-
 le est.

Je z Pisma s. y z popospolitego zwyczajú możemy do-
 chodzić / do dwóch rzeczy osobliwie snurek może się przy-
 dáć: do rozmierzania / y do zawięzowania; O pierwszym
 pożytku mamy v Psalmisty: Divisit eis terram, in funi-
 culo distributionis. Rozdzielił im ziemie snurem pomiáru.
 O wtorym zwyczaj popospolity náder świadczy. Minawšy
 sens máteryálny / obracając rzecz do sensu moralnego / madra
 Thekuita náša w tych słowach: Omnes morimur: nec
 vult Deus perire animam, y mądrze mierzy / y mądrze wiá-
 że. Mądrze mierzy / gdy mówi: Omnes morimur: Wšyscy
 umieramy. Mądrze wiáże / gdy przydáte: Nec vult Deus
 perire animam. Nie chce Pan Bog by miałá zginác dušá.

Spytacie mnie / co to mierzy / y iako? gdy mówi: O-
 mnes morimur. Zilaryuš s. ná one słowa Psalmu: Se-
 mitam meam, & funiculum meum, inuestigasti. Wšlá-
 kowaleš Pánie ścieški moie, y snur moy. Przez ten snur / nic in-
 nego nie rozumie / tylko żywoe náš: ták długo ten snur tra-
 ćimy / póki żyjemy / póki go nam nie przyrzna / iako onemu
 ktory mowil: Præcisa est, velut à texente, vita mea; Prze-
 rzniony jest, iako od tkaczá, żywot moy. Ten wiel náš ma pe-
 r

A 2

wna

Prou: 31.

Psal: 77.

Psal: 138.

Isai: 38.

Psal: 38.

wna swoje miare. Mensurabiles posuisti dies meos. Ják
 kásh miará iego: Oto Thekuitá náhá ten šnur wieku nášes
 go pomierzyla šnurem swym / gdy mowi: Omnes mori-
 mur. Wšytek žywot náš / powiada / nic inšego nie iest /
 tylko smierc: tak trotki / że rázey iuz vmieramy / niž žyemy.
 Omnes morimur. Glos to vmieráicey do vmieráic-
 ych / y siebie nie excypuáicey / y wšytkich nas zšoba kom-
 prehenduáicey. Nie dziwowalby m sie / gdyby rzekla The-
 kuitá: Omnes moriemur: Wššcy pomrzem; ; ále to mi dzi-
 wna / že de praesenti o wšytkich mowi: Omnes mori-
 mur: Wššcy vmieram. Co w tym zá táiemnicá:

Naprzod / v nas nie máš nic pewnieššego náđ praesens.
 Bo iáko mowia Philosophowie: Omne quod est,
 dum est, necesse est esse. To co iuz iest, musí byt; , od-
 mienit sie nie moze. Rzeczy záš przyšle / lubo napewnieš-
 še / nam sie zdádža futura contingentia, ktore moga byt; /
 ábo tež nie byt;. Zebychmy tedy Smierc náše nie poymo-
 wali iáko co niepewnego / ále iáko rzecz napewniešša / nie
 przekláda nam iey Thekuitá de futuro, ále de praesenti;
 nie mowi Moriemur, ále mowi Morimur.

Psal: 49.

Stárzy sie Dawid ná niektorých / že přečítáto niemu
 iákies zle slovo zášádžili: Verbum iniquum constitue-
 runt aduersum me; miásto / Verbum iniquum; cžytáig
 niektorzy verbum diaboli. Czártowškie slovo. Co to
 zá verbum diaboli? Wiećie iákto slovo ná pierwšey roz-
 mowie z cžlowiekem wniost czárt do vchá tego? Nequa-
 quam moriemini: Nie vmrzecie. Toć to iest verbum
 diaboli; Verbum iniquum: ktore czárt przeklety w ser-
 cách pierwšých ludži gliboko bárze wšczepil / tak že tru-
 dno ie bylo z nich wykorzenit.

Genes: 3.

Juz wyšedl byl Dekret smierci ná Rodzice náše / áž
 oni přećie przy náđžiei žywotá w zielone háty (zielonošc
 ábowiem symbolum spei) vbteráig sie: Conſuerunt fo-
 lia fiaus, & fecerunt sibi perizomata. Zwloczy ich Pan

3tey

z tey zielonošci / obloczy ich škortami martwych bešty / aby
 iáto Origenes obserwowal / Smierc onych bydlat ná o-
 czách im záwšše štalá / y wlašna ich Smierc przypominála.
 A přećie znouu Adam žone swoje zowie Mater viuenti-
 um; Mátká žyiacých: ktora rázey iuz miał názwác /
 Mater morientium; Mátká vmieráicých. Tak mu
 iákoš nie wchodžila w rozum Smierc; tak oboie firma-
 uerunt sibi sermonem nequam, verbum diaboli,
 verbum iniquum.

To slovo zle / iáko ná Dawidá / tak y ná nás wšytkich
 zášádžono / y w všách nášých dotad potežnie tkwi. Ne-
 quaquam moriemini; Alubo speculariue, pewnie wies-
 my že pomrzemy / practice tedná nie chcemy iákoš tego
 poiac / tak žyiac iáko bychmy nie mieli vmrzec. A iesli nie
 przy czártowškim slowie v pewniáicým: Nequaquam
 moriemini: Zadná miára nie vmrzecie; przynamniey przy
 onym powatpiwáicým Slowie Macierzynškim stoy-
 my: Ne forte moriamur. A to Verbum iniquum, z kto-
 rego czárt vřkwal swoje.

Zbiia nas wšytkich z tey watpliwošci Augustyn á.
 gdy pokazue / iáto wšytkie inne rzeczy ná tym šwiećie sa
 pod watpliwošcia / y máta swoje forte. podobno. Samá
 tylko Smierc pewna / y nie ma forte. Caetera nostra bona
 & mala incerta sunt, sola mors est certa. A wywodži
 to takim diskursem: Conceptus est puer. Forte nascitur,
 forte abortum facit. Forte crescit, forte non crescit. For-
 te senescit, forte non senescit. Forte diues erit, forte pau-
 per. Forte honoratus, forte humiliatus. Forte habebit
 filios, forte non habebit. Forte ducet vxorem, forte
 non ducet. Pocznie sie cžlowiek / powieda / w žymocie
 Mátki swey. špytaš mie / czy sie národži / czy nie: podobno
 národži / podobno nie. Ják sie národži / špytaš / czy doros-
 ſnie lat swóich / czy nie: podobno dorosnie / podobno nie
 dorosnie. Juz podraſta / czy sie bedzie dobrze vcył / czy nie:

2 3

czy bea

Hom: 6.
in Lenu.

Gen: 3.

Seru: 21.
de Verb:
Domini.

czy będzie co dobrego z niego / czy nie? czy będzie głowiekiem
godnym / czy nie? czy będzie bogatym / czy nie? czy sie oje-
ni / czy nie? czy będzie miał potomstwo / czy nie? Na to
wszystko / y tym podobne pytanie / nie mogeć inaczey odpo-
wiedzieć / tylko: Podobno tak / podobno nie. Respice
omnia, ubique est: Forte erit, forte non erit. Gdy przy-
dzie do Śmierci / mowi Augustyn ś. Nunquid potes di-
cere, forte moritur, forte non moritur. O iuz tu nie
masz forte; omnia nostra incerta, sola mors certa. Bez
podobno: zapewne umrze. Tak nam wybiła Augustyn ś.
z vchá / y z serca / ono verbum iniquum, verbum diaboli.
Tak wybiła y Thekuitá náša / gdy mowi o Śmierci de
praesenti, iáko o nayspewniejszyey rzeczy: Omnes morimur;
Wszyscy umieramy.

Druhá przyczyna tego / czemu praesenti morte táž
Thekuitá mierzy nam żywot náš; iž właśnie żywot náš iest
sáma śmiercią / żyjemy umierając / umieramy żyjąc. A to iá-
ko? Nimis est insolens, mowi Augustyn ś. vt homi-
nem antequam ad mortem perueniat iam esse dicamus
in morte, vt simul & viuens esse dicatur & moriens.
Jednáť samze Augustyn ś. iáko nízej obaczymy / te prawde
vznawa / ktora dosyc iásnie y Apostol Pánški wyrażil / mo-
wić: In omnes homines mors pertransijt; nie mowi /
pertransibit, ale pertransijt. Jáko by dáiac znáć / że iuz / iuz
wszystkich nas Śmierć ożionelá: y weryfikuje sie co mowi
Thekuitá: Omnes morimur. Dáia Philozophowie roz-
máite definicje głowieká: ale żadna mi lepiey nie przypáda /
náđ te ktora dal Trimegistus: Homo est corruptionis
vinculum, viua Mors, sensitiuum cadauer, sepulchrum
circumuertibile. Człowiek co iest inšego / tylko Snop kor-
rupcyej, Śmierć rušáiacá sie, trup žiewáiacy, grob ruchomy.

A žebychmy te prawde z gruntu poieli / przebiežmy
wszystek wielk głowieká / a obaczymy iáko y poczatek y wszy-
stek progres żywota iego w Śmierci / y z śmiercia. Naprzod /

pocz

poczatek żywota swego bierze w żywocie Mátki swey / tam-
ze zaraz y poczatek Śmierci. Pierwsze wlanie dusze iego
w ciáło / iest pierwsze z grobem przywitánie. Ciáło albo
wiem co innego iest / tylko grob? Clemens Alexandr: Cor-
pus est monumentum animæ. Žad y Apostol Pánški /
ciáło nazwał wiezieniem Śmierci / gdy w tym wiezieniu v-
tysknáć wolal: Infelix ego homo, quis me liberabit de
corpore mortis huius?

Sámo náwet ciáło w żywocie Mátki / iáko w grobie
iákim / bierze swoje organizácya. Co nadobnie wyrażil y
opisal ś. Nilus; Formatur factus, tanquá in sepulchro, in
vtero: Nondum existens infans, naturá fascijs inuolu-
tus, similis est mortuo fascijs sepulchralibus circumstri-
cto. Os mutum, manusque & pedes in vtero, sicut in
tumulo extenduntur. Matrixq; egregium fatibus se-
pulehrum est, & sepulchrum quidé factore non carens.
Owož iuz masz głowieká w grobie / ktorego iestže sviát nie
widzial / ktorego mozež nazváć pierwey umárlým niž žy-
wym.

Pocym iáko sie ná sviát pokáže z żywota máčlerzyn-
skiego / až y tu zaraz / pierwey sie z śmierciá niž z żywotem
wita: Ego natus, mowi o sobie Salomon / in similitur fa-
ctam decidi terram. Alluduie do dáwnego zvyčáiu / gdje
iáko sie iedno dzieciátko ná sviát vrodžilo / luboby tež y
Krolewskie bylo / pierwey niž gdje indziej / ná ziemie zložo-
ne bylo. A to ná iáka pámiatke: aby sie zaraz z zemią o-
znalo / y v niey sobie wečas grob zámovilo / mowiac z Abrahámem:
Da mihi ius sepulchri; Daž mi v siebie právo po-
grzebu.

Slušnie tám iednemu Krolowi Tyrviskiemu przez
Pioroka powiedžiano: Foramina tua, in die qua condi-
tus es, preparata sunt. Chald: Non considerasti cada-
uer tuum, quod factus sis concauitatibus & forami-
bus quæ necessaria sunt tibi. Ledwie sie ná sviát poká-

3al /

lib: 3. d.
iu: Dni
cap: 11.

rom: 5

Lib: 3
serom.

Rom: 7

Apud Pho
od: 176.

Sap: 7

Gen: 23

Ezech: 28

zał/á; iuz cadauer, á; go iuz trupem zowia/á; mu iuz grob
 łopia tegoż záraz dnia ktorego sie národził. In die qua con-
 ditus es. á; go gwałtem do grobu wpycháta. Foramina
 tua necessaria sunt tibi. Ale y to przypominam co Cypry-
 an á. obserwowal: Ji głowiek swoy wiek od siwego wlo-
 sá zaczyna; práwie ábowiem wshytkie dzieciny/białym ná-
 głowie włosém/siwizne przed láty pokázuia. Canos vi-
 demus in pueris: Capilli deficiunt, antequam cre-
 scant: nec ætas in senecturem deficit; sed incipit à sene-
 ctute. A to co zá Prognostyk: pospolicie mowicie / Siwy
 włos/ Pozew ná śmierć: tak záraz głowiek ledwie sie ná-
 rodzi/ á; Pozew ná śmierć bierze. Sic in ortu adhuc suo
 ad finem natiuitas properat: mowi tenże Cyprian á. O
 vitæ primordium, mortis Prodromum, czyni exklámá-
 cya Clemens Alexandrinus: O początku żywotá, Smierci
 Márśatku. Ale y Seneká to wshytko wvazáta / w Trá-
 ktaty idzie z Smiercia / áby sie známi nie srozyla / do ktorey
 my sami od samego żywotá początku dobrowolnie sie bier-
 czemy.

Parce venturis: tibi mors paramur
 Sis licet segnis, properamus ipsi.
 Prima quæ vitam dedit hora carpit.

Tak záraz iáko sie rodzimy / omnes morimur. Podz-
 my do dalszego wieku. Ten Augustyn á. tak opisuje; ze w
 nim nie możemy nic innego ználeć / tylko wstáwiczna
 śmierć / y wstáwiczne od śmierci do śmierci przeficie. Cum
 accedit vna ætas, altera moritur. Veniente pueritia, mo-
 ritur infantia: veniente adolescentia, moritur pueritia:
 veniente iuuentute, moritur adolescentia: veniente se-
 nectute, moritur iuuentus: veniente morte, moritur
 omnis ætas. Quot gradus ætatis, tot simul mortes æta-
 tum. Tak ieden wiek głowiek / jest śmiercia y pogrzebem
 drugiego: dzien dzisiejszy śmiercia wczorájszego: godzina
 terázniejszy / śmiercia przefley: moment niniejszy / śmier-

cia tego

cia tego co vplynal. A tak wshytek zywoť / śmierć wstá-
 wiczna.

Dobrze Seneká odkryl náš blad: In hoc fallimur,
 quod mortem procul esse conijcimus. Magna pars eius
 iam præterijt. Quidquid ætatis retrò est, mors tenet
 Quotidie morimur, quotidie demitur aliqua pars vi-
 tæ: hunc ipsum quem agimus diem, cum morte diui-
 dimus. Bładziemy bázro w tym / ze rozumiemy / iz
 śmierć dáleko ieszcze od nas / á tey iuz wielki kawálec w
 nas sie záwadza: każdy dzien vmieramy / każdy dzien część
 żywotá nam vbywa; y ten sam dzien dzisiejszy z śmiercia
 iuz dzielimy. A objaśniat o pieknym podobienstwie: Quem
 ad modum elepsydrum, non extremum stillicidium ex-
 haurit, sed quidquid ante defluxit: sic vltima hora, qua
 esse desinimus, non sola mortem facit, sed sola consum-
 mat. Jako w zegarku nie ostatnim proskiem godziná wy-
 cieta / ale y tymi ktore w przod wypadly: tak żywotowi ná-
 szemu ostatnia godziná nie sama śmierć spráwuje / lubo ia
 sama dokonywa.

Wiec iáko (stojac przy tymże podobienstwie) nie mo-
 żeš ciekaego zegarká záhamowac: tak y biegu twoy śmier-
 ci / lubo byš naybázziej ná to vsádzil sie / nie záwáciagniesz.
 Dobrze przydála madra Thekuitá: Et quasi aquæ dilabi-
 mur super terram. Co ma żywot náš z woda? Euzebius
 te proporcya żywotá nášego do wody wynalazl: Aqua
 manibus hausta, quantum magis premitur, tantò citius
 defluit. Im ty bázziej chceš woda w reku sciskać / tym
 przedzy wyplynie: tak żywot náš / im go bázziej chcemy zá-
 trzymac / lubo wczasami / lubo delicyami / lubo rozmaitemi
 lekarstwy / tym sie on nam przedzy wymyla. Tak zostáie
 wstáwiczne / á nigdy nieprzerwane náše; Morimur.

Dziwnie sie pomieniony Seneká / iz każdy dzien prá-
 wie w oczách nášych / ludzie vmieráta / wstáwicznie imo náš
 ich do grobu wynosá; á nasto przecie by nam nies nie tyka.

B

Quoti-

Trakt: 1.
 cont: De-
 metr.

In Job,

In Eur:

In Psalm.
 127.

Epist: 1.

Epist: 42.

De Præp:
 Euang: l.
 11. c. 7-

De Conf:
 ad Pol: c.
 29.

Quotidie præter oculos nostros transeunt notorum & ignotorum funera: nos tamen aliud agimus, & subitum putamus id esse, quod nobis totâ vitâ denunciatur futurum. Rozumiemy podobno / że nam solgá bedzie? Sua quemque credulitas decipit, & in eis quæ diligit, voluntaria mortalitatis obliuio. Natura, nulli sese necessitatis suæ gratiam facturam esse, testata est. A przecie my aliud agimus. Solwue sobie te trudnośc Philozoph ná innym mieyscu / tak: Ad latus mors est, quæ quoniam non cogitatur nisi aliena, nobis subinde ingeruntur mortalitatis exempla, non diutius, quàm dum miramur, hæsurá. Nie dziw / powiada / że zapominamy o śmierci / lubo sie czesto o ból náš prawie ocieráia vmarli; bo ná cudza śmierć tylko pátrzymy; non cogitatur mors nisi aliena.

Alle temu sie teraz bázdziej dziwuymy w hyscy / że nam nie tylko in; alienæ mortalitatis exempla, ale te; y propriæ ingeruntur: nie tylko morie cudza śmierć mamy przed oczymá / ale te; ystawic;na swois wlasna / á przecie iefczje aliud agimus. Hieronym s. Quotidie morimur, quotidie commutamur, & tamen æternos nos esse credimus. *Każdy dzień umieramy: á przecie rozumiemy zechmy wieczni.* In hoc fallimur, quod mortem procul esse conicimus. W tym wshyctie fallo ná sie / że w ystawic;ney śmierci żyic / rozumiemy / iż śmierć iefczje dáleko gdzieś od nas. Dla tego te; tak żyiemy / iakobysmy nigdy nie mieli w mezc; / ábo tam kiedyś nie rychlo.

Tego humoru zdádza sie bydz oni v Proroká / ktorzy tak dobrej myśli dodawáia sobie: Comedamus & bibamus: cras enim moriemur; *Iedzmy, pijmy: bo iutro pomrzemy.* Z ktorymi Augustyn s. tak sie vmawia: Quid ais? Jako? powiada / co mowis? powtorz znou: czym sie nie oshysal / Manducemus, & bibamus; Już to slyse. Age, quid postea dixisti. Potym co mowis? Cras enim mo-

riemur.

riemur. A resumúac znouu sobie Augustyn s. te slowa tak ruminúie: Cras moriemur, dixisti: & præcessit; Manducemus, & bibamus. O halony głowieze / co to za konsequencye czynis? nie wiesz co po śmierci nastepuje? Statutum est hominibus semel mori: post hoc autem iudicium. *Iutro vmrzesz? iutro ná sad Bózy poydziesz; czemu; rázcy nie myślisz sobie?* Cras fortè moriturus sum, qua fronte te Domine videbo. Quomodo hinc ad te libera fronte exeam, si te offendero? *Iutro / Pánie / mam vmrzc; / iutro mam stánac przed straszny; sadem twoim. Jako m. sie przydzie wshyctie tam przed Maiestatem twoim za grzechy moie? Jako sie tam bede smial przed tobá pokazac z brzydkościámi grzechow moich? A ty ná to wshyctie mowis? Manducemus, & bibamus. Audi contra á me: mowi tenje Augustyn s. Imò ieiunemus, & oremus: cras enim moriemur. A owšem modl;ny sie: pósmy / pólutę czynimy: bo iutro pomrzemy.*

Alle Augustynie s. ty wiesz dobrze / że z tymi ludzmi nie spráwiemy / póki im nie wybiemy z głowy tego CRAS, tego Moriemur de futuro, á póki im nie wbiemy one; go de presenti MORIMUR, póki z Apostolem swietym nie apprehenduisa potejnie one; slowá tego; Quotidie morior. *Nadobnie Ambrozy s. Sic quidam quotidianus vsus in nobis, affectusque moriendi. Nauczmy sie / y wlozmy sie w ten zwyczaj: tak żyć / iakobysmy každego dnia vmrzc; mieli. Chcecie wiedziec z iakim to pozyciem násym bedzie? Imaginúcie sobie głowieká dzis vmieráiacego / by tylko przybágeniu. Obaczycie: á; on Kaplána dla Boga wola / do Sakramentow sie ma / Spowiedz; swieta z wielkim zájem / z wielká strucha czyni / Bogu sie nabożnie oddáie. Pia legata do Rosciolow / do Szpitalow / sporządza / wshyctim nieprzyiaciolum z sercá odpušca / restitucye co przedzy káze czynic / wshyct; kolo zbawienia swego. Spytácie go: A zkadzec sie wzielo tak wielkie naboženstwo? Dzis iuz / po-*

B 2

wiada/

Epist. 102.

Epist. ad
Heliód.

Isai. 22.

In Psal:
70.

Hebr. 9.

In Psal:
34.1. Cor. 15
Lib: de
Isai c. 6.

Lib: 13.
Mor: 6. 10.

wiáda/ dzis vmieram. Tozby wshytko czynil zarzpe/ ktoryby
sobie persuadowal / ze kazdy dzien vmiera. O iakoby taki
pietnie zyl w oczach Boskich / ktoryby tak v siebie vsta wnie
vmiera! Grzegorz s. Vnde quis in oculis suis iam qua-
si non viuit, inde veraciter in oculis sui Conditoris viuit

Te prawde chce nam persuadowac ta dzisieysza The-
kuitá / 3 Katásktu swego ná nas wolaiac: Omnes mori-
mur. Nie zawodziecie sie nádzieia dluhiego zywota / opinia
odlegley smierci: de praesenti, ia iuz macie przy sobie: iuz
tego y w was wielka czesc minela / co we mnie widzicie.
Mowil niegdy Dawid: Vno tantum gradu ego, mortisq;
diuidimur: *Iedn, m tylko krokiem smierc, odemnie.* Ale ia
wam mo wie / ze do was iuz y ten krok Smierc przestapila:
tak ze miszzy zywotem waszym / a Smiercia / nie nie wstepu-
ie. Tak nam Madra Thekuitá / snurem swoim / zywot
nasz madrze zmierzyla / y pokazala / iako wshytek ná Smierc
tylko wychodzi.

DRuga / ná co / powiedzialem / przyda sie snur Thekuity
naszey: Do wiazania. A iakoz nam wiaze? iako madrze
pomierzyla / tak y madrze wiaze. Omnes morimur: nec
vult DEVS perire animá. iakoby rzekla: Poniewaz zywot
wasz tak krotki / ze raczey go Smiercia niz zywotem nazwac:
Wiazciez tedy tak smiertelny ten zywot wasz / iako Bog
chce: nie z zuba wieczna / ale z szesliwa Wiecznoacia.

Snur ten zywota naszego / wedlug tey konsideracyey /
rozmaicie ludziom ná tym swiecie nadaie sie. Jedni nie
dobrego nie moga nim zwiázac: wshytko sie im rwie / za-
wse sie im targa. Dissipati sunt, nec compuncti. A nie
dzim / bo nie iesi krecony we troie / iako ow mocny snurek /
o ktorym mowi Pismo: Funiculus triplex, difficile rum-
picur Wedlug Hieronymá s. Snur ten troisty / czyni Wia-
ta / Nadzieia / y Milosc. Gdzie iesi wiata zwa / zywot por-
muigca / co Bog obiecuie sprawiedliwym / czym grozi zlym :

gdzie

Psal: 34.

Eccles: 4.
ibidem.

gdzie nadzieia mocna / ze Bog iowiciec to wshytko nagrodi /
co kolwiek tu ná tym swiecie dla niego uczynis: gdzie mi-
losc goraca przycisla cie do wshytkiego dobrego / iako mo-
wi Apostol: Caritas Christi vrget nos: tam mozesz co
zwiázac / cobys potym mogl wniec do zywota wiecznego.
Ale gdzie wiata martwa / nadzieia licha / milosc osiebla: tam
trudno co wiazac / zaraz sie rwie / lubo sie co zbierac pocznie.
Dopiero tam przy smierci / kiedy sie czlowiek znaydzie v sa-
mych prawie wrot piekielnych wshytkiego rozsypanego.
Dissipata sunt ossa nostra secus infernum: tam dopiero /
mowie / suka y lapa konce snura swego / chce sie iako po-
latac / y powiazac ten zywot z zywotem wiecznym. Day
Boze / aby tam co zburzialym snurem sprawil.

Tenże snur iednak zywota swego / ná zle znayduie do-
brze y mocno krecony / y wzslami grzechow powiklany. Fu-
nes peccatorum circumplexi sunt me: iako mowi Pro-
rok w osobie grzesznego czlowieka. Na takich narzeka dru-
gi Prorok: Vx qui trahitis iniquitatem in funiculis va-
nitatis, & quasi vinculum plaustrum peccatum. Ktorego
miejsca / dwu wam przednich Kommentatorow przywiode /
Hieronymá / y Augustyná s. Hieronym s. pyta sie: czemu Pro-
rok te powrozki nazwal Funiculos vanitatis: *Powrozki pro-
znosci?* Quare in funiculis vanitatis? quia facientibus
peccatum, facile textitur: & adeo inane in se est & futile,
vti araneorum tela: sed cum inde exire voluerimus, so-
lidissimis vinculis neclimur. Iakoby rzekl s. Doktor:
Grzech zowie sie marnym powrozkiem / bo pospolicie la-
twiuchno grzeszymy / y zda sie nam to nie: zda sie nam ten
powrozek / nic. Wiec tez nie wielki z grzechu pozytek mamy /
tylko iakás marnosc: dla tego funiculus vanitatis. Ale kie-
dy ty potym z grzechu chcesz sie wybiec: az tu ona nic / powroz
mocny / ktory cie trzyma. Vinculum plaustrum peccatum:
nie tak latwie z niego wyprzezesh sie y wyplatash. To Kom-
ment Hieronymá s.

2. Cor. 5.

Psal: 140.

Psal: 118.

Isai. 5.

B 3

Augustyn

in Psal.
51.in Psal.
139.

Psal: 15.

Lib: 33
Mor: 6.4.

Augustyn s. zaś tak komentuje toż miejsce: Væ his quorum manus connectunt iniquitatem. Non vis modo dirumpi vincula tua? & delectant te, & voluptati sunt: senties in fine cum dicetur: Ligatè illi manus & pedes. **Znowu:** Pravitás sibi connexa, ducitur in longum, & non cogitat præcidere, quod malè texuit; sed addere, producere in longum, protendere: vt habeat in fine, vnde illi ligentur manus & pedes, & proiciatur in tenebras exteriores. Summuac krotko to wšytko / mowi Augustyn s. Człowiek grzeszny na tym świecie / ciągnie y kreći długie powrozy grzechow swoich / y przyczynia co raz tych węzłow ktorými sie płata / y mło mu teraz w nich: ale pozna potym / gdy mu te powrozy w kładány wieczone obroca sie. Tak tedy niektory na tym świecie wiążą grzechy: alligant zizania in fasciculos, ad comburendum: á do żywota wiecznego nie sie im nie wiąże.

Drudzy zaś mogą mowić z Dawidem Prorokiem: Funes ceciderunt mihi in præclaris. Al. in pulcherrimis. Al. in optimis; Sznury moje wysły mi kosztownie: nie węzłow wato / ani zawiklano: ale in pulcherrimis: nie na grzechy / ale na dobre y pobożne wczynki: nie z wiecznemi kładánami wiąża sie / ale z wiecznym szczęściem: in optimis. Grzegorz s. Funes in præclaris cadunt, dum per humilitatem vitæ præsentis, fortes nos patriæ melioris excipiunt. W ten czas nam dobrze słuzy żywota našego wychodzą / gdy tu dobrze wiąża / y wot naš doczesny z żywotem wiecznym wiążemy. Tak nas wzy dzisieysza Thekuitá naša / gdy do nas mowi: Omnes morimur: nec vult Deus perire animam.

Tak mądrze y sáná tá Thekuitá Madra wiążala: ktorey sntur żywota padl in præclaris, in pulcherrimis, in optimis Była ona Familiey náder zacney / kádo kolwiek ná nie pozjrzemy; z Oycá / z Mátki / z Mezá.

Wšytko

Wšytko to w niey powiazalo sie in præclaris. Ale piekniey iestże ona zwiázala zacność Domu swego / z znaczną dobożnością Chrześcíanstka. Wielka iest v ludzi / bydź z Domu zacnego y starozytneho: ale v Bogá wielka / bydź z Domu Cnoty. Summa apud Deum nobilitas, mowi Hieronym s. clarum esse virtutibus. To y v Bogá / y v światá wielka / obá te Domy y Familie zwiázac / Prosápis zacnego wrodzenia / z Prosápis cnoty / y pobożnego życia. Zwiázala Thekuitá naša w sobie obie te Familie.

Pobożności iey przy wielu innych dowodach (o ktorých niżej namienie) iásny dokument dáte / ten Dom Boży tak kosztownie wystáwiony / że też w niektórych rzeczách ozdoba swojá Cudzoziemskie Kościoly amuluie. Ten ona od Pobożnego Malzonka swego záczety / y po wielkiej czésci wywiedziony / rowna pobożnością / po iego śmierci dotonczyła / y roznym ochedostwem ozdobiła / y nádala.

Slawny on y wspaniáły Kościol Carogrodzki ZOPHIEY, abo Mądrości Przedwieczney poświęcony / lubo miał innych Kompetytorow do tytułu Fundatora / ktorezy wielkim nakładem y kosztem wystáwili go: iednak tych minawšy / iedney Białeyglowie / na imie Zophiey / ktora sie do niego / nie wielka / ale wielkim affektem wstuga przylożyła / wšytkę Fabrykę przyznał samje on Kościol / cudownymi literámi / ktore sie na ie^o ścíanach pokazály: Sophia me fecit. Vřam, że y tey pobożney Matronie t: goz imienia / ktora y czym wielkym przylożyła sie do Fabryki tego Kościola / y nie mniešym affektem / (nie wymiuc nie zo slugi Pobożnemu iey Malzonkowi) przyzna przed Bogiem ten je Kościol: Sophia me fecit; Zophia mie wystáwila.

Druga / w czym Thekuité našey Funes ceciderunt in præclaris: iest iey Hæreditas præclara; to iest / Potomstwo zacne / ktore czesto w Písmie s. zowie sie Hæreditas. Była ona Slawney pamieci Malzonkowi swemu sicut vitis abundans in lateribus domus suæ. Poblógostáwil

ia Pan

Epist: ad
Celant.

Psal: 127.

Lib: 2.

Ead. 6. 8.

Epist: 9.

Prou: 17.

Epist: ad

Lectam.

ia Pan Bog / y rozmnozył w Potomstwie / dawšy iey
 isedm Synow / y siedm Corok. Związala ona z Potom-
 stwem piękne y dobre ich Wychowanie. Piękny to kwiat
 Malzeństwa Potomstwo: Matrimonij flores, Liberi:
 mowi Clemens Alexand. Ale y Hieronym s. pišac do
 Salwiny / Dziatki iey zowie Rosarum & liliorum cala-
 thum. Kto chce iednak z tych kwiatkow wieniec mieć ná-
 stárość swote / według tego co mowi Duch s. Corona se-
 num, filij; potrzeba aby se przywiązał do lubá / abo do wi-
 áci: potrzeba żeby im dal dobra edukacya / bez ktorey przed-
 te kwiatki wiednieia / y psuia sie. Cito flores pereunt,
 mowi tenże Hieronym s. cito violas, & lilium, & crocum,
 pestilens aura corrumpit.

Dal Pan Bog Thekuidie nášey / iákom powiedzial / Ca-
 lathum Liliorum, w Synách / & Rosarum, w Corokách:
 ktore kwiatki wysly iey ná šliczny wieniec / bo związala z ni-
 mi przystoynne y Chrześcianskie wychowanie. Znak tego
 iášny áz we wšytkich / ale osobliwie w tych / ktorzy do Sta-
 nu Duchownego przeszli: Trzech ábowim Synow / á dwie
 Corce / z wychowania swego / ná službe Božia oddala: y z o-
 grodu domu swego / przeniosta te kwiaty ozdobne / ná ogród
 Páński: gdzieby piękniey kwitnely; Plantati in domo Do-
 mini, in atrijs domus Dei nostri, florebut. Tufse
 že Florebunt: bo iáko ná toz mieysce pišac Theodoret / mo-
 wi: Agriculam habent Deum: viridarium verò
 Templum Diuinum: Ich ogrodnikiera Bog: ich wiryda-
 rzem Košciól Boski.

Ješli teź wietšey póciechy moga Rodzice dočekáć po-
 swych dziatkách / iáko kiedy ich oddadza ná službe Božia / kie-
 dy ich w domu Božym máia / kiedy ich v Otcarza Páńskiego
 widza. Do czego alluduiac Chryzostom s. tak z Rodzicá-
 mi diskutuje: Quis vestrum non innumeris modis mal-
 let filium suum fieri Samuelem, quam totius orbis Re-
 gem: Kto z was / by tylko Chrześcianskim rozumem se

sprawo

sprawował / nie bázšy zyczylyby sobie Syna swego miec iáko
 Samuela drugie / á niž go miec Atolem wšytkieg šwiata:
 Znnowu: Tunc maxime, & verissime habemus filios
 nostros, cum Deo nostro illos tradiderimus. Si autem
 homines Principes ministerijs & officijs suis deditos,
 tantá benevolentia & benignitate prosequuntur: longé
 id profecto dignius & excellentius infinita illa bonitas,
 quæ Deus est, faciet. W ten czas dziatki wáše / nay bázšey
 wáše / gdy sa Bože. Riezeli ci / ktorzy v Monarchow šwia-
 tá tego sa ná službie / doznawáia ich lášty / y promocyie swote
 przez nich máia: iáko daleko bázšey y obšciey v nieškoncz-
 ney dobroci / iáka iest Bog / doznáia faworow y promocyie /
 ái ktorzy mu služá:

Do tych zamyslow šwietnych / ná službe Božia / iesli co
 pomaga bázšey dziatkom / iáko pobožność Máteř / y dobre
 wychowanie domowe. Przyznawa to o sobie samym Da-
 wid / gdy mowi: O Domine, quia ego seruus tuus: ego
 seruus tuus, & filius ancillæ tuæ. Jakoby rzekl: Dla te-
 gom služá twoy / že teź matká moia / dobra twoja služebni-
 ca byla; y ná službie twoiey zaprawila mie. Stad y Anyol
 Páński / gdy opowiedal Máteř Samsonowey / že go miała
 powieć / rzekl iey: Caue, ne bibas vinum & siceram, nec
 immundum quicquam comedas: quia concipies & pa-
 ries filium, qui erit Nazareus ab infantia sua, & ex Ma-
 tris utero. Pátrzcie iáko nie tylko in ciuilibus, ale teź in
 spiritualibus, Partus sequitur uterum: Pátrzcie / iáko
 Nazareus ex Matris utero: Pátrzcie iáko Anyol formuie
 Máteř / aby potym Syná šwietego miała.

Aristoteles powiedzial / iz Mater dimidium est Filio-
 rum: Matká polowica Synow. Tostatus Abulensis tak go
 kommentuje: Quia ad hoc quod filij sint boni, medic-
 tas boni eorum est, Matrem esse bonam. Dla tego / prá-
 wi / Matká zowie sie polowica Synow: iz polowá dobro-
 ái Synow / ná tym zawisla / aby mieli Máteř dobra. Po-

božna

Lib: 3.
Acta: vi: 2
vita Mon.

Psal: 115.

Iudic: 13.

Lib: 7.

2. olt.

Quas: 22
in 6. 13.

Iudic.

Lib: 2.
Pad. 6. 8.

Epist: 9.

Prou: 17.

Epist: ad
Leciam.

ia Pan Bog / y rozmnozył w Potomstwie / dawšy iey
išedm Synow / y siedm Corok. Związala ona z Potom-
stwem piękne y dobre ich Wychowanie. Piękny to kwiat
Malżeństwa Potomstwo: Matrimonij flores, Liberi:
mowi Clemens Alexand. Ale y Hieronym ś. piśac do
Salwiny / Dziatki iey zowie Rosarum & liliorum cala-
thum. Kto chce ićdnak z tych kwiatkow wieniec mieć ná
stárość swoje / według tego co mowi Duch ś. Corona se-
num, filij; potrzeba aby se przywiązał do lubtá / abo do wi-
ści: potrzeba żeby im dal dobra edukacya / bez ktorey przedko
te kwiatki wlednieia / y psuia sie. Cito flores pereunt,
mowi tenże Hieronym ś. cito violas, & lilium, & crocum,
pestilens aura corrumpit.

Psal: 91.

Dal Pan Bog Thekuidcie nášey / iákom powiedzial / Ca-
lathum Liliorum, w Synách / & Rosarum, w Corokách:
ktore kwiatki wysly iey ná śliczny wieniec / bo związala z ni-
mi przystoynne y Chrześcianskie wychowanie. Znak tego
iasny ág we wszytkich / ale osobliwie w tych / ktorzy do Sta-
nu Duchownego przesli: Trzech ábowim Synow / á dwie
Corce / z wychowania swego / ná službe Bozja oddala: y z o-
grodu domu swego / przeniosta te kwiaty ozdobne / ná ogród
Pánški: gdzieby piękniey kwitnely; Plantati in domo Do-
mini, in atrijs domus Dei nostri, florebut. Tysze
že Florebunt: bo iáko ná toz miejsce piśac Theodoret / mo-
wi: Agricolam habent Deum: viridarium verò
Templum Diuinum: Ich ogrodnikiera Bog: ich wiryda-
rzem Košciol Boski.

Hom: 21.
in Ephes.

Jesli teź wieszey poćiechy moga Rodzice dozekać po-
swych dziatkách / iáko kiedy ich oddadza ná službe Bozja / kie-
dy ich w domu Bozym máia / kiedy ich v Otcarza Pánškiego
widza. Do czego alluduiac Chryzostom ś. tak z Rodzicá-
mi disturuie: Quis vestrum non innumeris modis mal-
let filium suum fieri samuelem, quam totius orbis Re-
gem: Kto z was / by tylko Chrześcianskim rozumem sie

sprawo

sprawował / nie báztey zyczylyby sobie Syna swego mieć iáko
Samuela drugie / á niź go mieć Rólem wšytkieg šwiata:
Znowu: Tunc maxime, & verissime habemus filios
nostros, cum Deo nostro illos tradiderimus. Si autem
homines Principes ministerijs & officijs suis deditos,
tantá benevolentia & benignitate profsequuntur: longé
id profecto dignius & excellentius infinita illa bonitas,
quæ Deus est, faciet. W ten czas dziatki wáše / nay báztey
wáše / gdy sa Boze. Niezeli ci / ktorzy v Monarchow šwia-
tá tego sa ná službie / doznowaia ich lasti / y promocyie swoje
przez nich máia: iáko daleko báztey y obšciey v nieškonco-
ney dobroći / iáka iest Bog / doznowaia faworow y promocyey /
ci ktorzy mu služá:

Do tych zamyslow šwietych / ná službe Bozja / iesli co
pomaga báztey dziatkom / iáko pobožność Matce / y dobre
wychowanie domowe. Przyznawa to o sobie samym Da-
wid / gdy mowi: O Domine, quia ego seruus tuus: ego
seruus tuus, & filius ancilla tuae. Jakoby rzekl: Dla te-
gom slugá twoy / že teź matká moia / dobra twoia služebni-
ca byla; y ná službie twoiey zaprawila mie. Stad y Anyol
Pánški / gdy opowiedal Matce Samšonowey / že go miała
powić / rzekl iey: Caue, ne bibas vinum & siceram, nec
immundum quicquam comedas: quia concipies & pa-
ries filium, qui erit Nazareus ab infantia sua, & ex Ma-
tris utero. Pátrzenie iáko nie tylko in ciuilibus, ale teź in
spiritualibus, Partus sequitur uterum: Pátrzenie / iáko
Nazareus ex Matris utero: Pátrzenie iáko Anyol formuie
Matke / aby potym Syná šwiatego miała.

Aristoteles powiedzial / iż Mater dimidium est Filio-
rum: Matká polowica Synow. Tostatus Abulensis tak go
kommentuie: Quia ad hoc quod filij sint boni, medic-
tas boni eorum est, Matrem esse bonam. Dla tego / prá-
wi / Matká zowie sie polowica Synow: iż polowá dobro-
ći Synow / ná tym zawisla / aby mieli Matke dobra. Po-

Lib: 3.
Actu: vi: 2
vite Mon.

Psal: 115.

Iudic: 13.

Lib: 7.
Petr.
Quas: 22
in 6. 13.
Iudic.

C

božna

bojna tá Matka / byla dimidium Filiorum suorum : bo-
im ná ich pobožnosť / polowe žádala pobožnosťá swojá / y
doložyla ošátká / dobrým wychowáním ich.

Tád to : Dano mi informácya o tey Mátronte / že bylla
pravdžiwie Thekuitá / Mulier sapiens ; Bialaglowá wie-
kiego rozsádku y madrości. Žeá tedná Madrości / zwia-
žala rzadka tedné y wielka Cnota / že zdániu innych látwie
wstapila / y ná nim polegála. Wielki to przymiot y rzadki
w Bialeyglowie zwiášká / madrość : ále to wietřa y báržiey
rzadka / przy Madrości swey / przyznáć tej komu innemu ma-
drość / y dáć si mu náuczyc / y wstapic / gdsie tego trzebá / ro-
zumienia swego. Pospolita to ábowiem v ludzi madrych /
stáć močno przy swym zdániu / ná innych nie dáć.

Apostol s. roznych kondycyi po Biskupie wyciągájac /
tego tej chce po nim / aby byl ták madry / žeby tej y drugich
mogl náuczyc. Episcopū oportet esse Doctorem. Žno
wu tedná przydáie : Oportet Episcopum docibilem esse.
Trzebá žeby sie tej dal náuczyc. Augustyn s. twierdzi / že
wietřa škodá žad / gdy kto nie dá sie náuczyc / luboby byl
wzorny / niž goy niewiele umie / tedná dá sie náuczyc. Facile
ostendam quantum minus malum sit indoctum esse, quam
indocilem. Ale y Seneká dobrze obserwowal / iż wiele ich
nie došlo doškonáley madrości / dla tego že rozumieiac / iż iuz
tey došli / náuczyc sie nie dali. Multi ad sapientiam perue-
nire potuissent, nisi putassent se peruenisse. Nie z tych
licby bylla Madra Thekuitá nářá : ále przy ták wielkim roz-
sádku swym / látwie swego zdánia wstapila ; chetney ná in-
nych rozumienie przypadála.

Wyřly y w tym dobrze řnury Thekuite nářey / že wřy-
tko ćwiczenie Chřeřciáńřkie ták powiázala / táko Piřmo s
nie raz ie wiázje / ořobliwte v Tobřářá : Bona est oratio
cum ieiunio, & elemosyna. Dobra iest y řwieta Mo-
dlitwá / ále iest chceř / aby řie wřbilla tu gorze / gdsie iá wy-
práwuieř / trzebá tey dwie řkzydla przypřawic : to iest / Post

y Jalmuž

y Jalmužne. Augustyn s. Vis Orationem tuam volare ad
DEVM, fac illi duas alas; ieiunium & elemosynam.
Dobře řá pobožne wřynki : ále bez Modlitwy y naboře-
řtwá / řábieie w nich řlowiel. Vt possis, ora; mowi řeřto
Augustyn s. Dobry iest y Post; ále ten Bogu przyiemny /
řtorey w bogiego karmí. Fiat refectio pauperis, absten-
tia ieiunantis; mowi Leo s.

Dla tego to wřytko powiázala Thekuitá nářá : Mo-
dlitwy y nabořeřtwá tey rožne byly / wedlug rozmaitego
Břáctwá řtore teřymála; Rožaná / Škápřezá / Anyolá
Štořá / Anny s. prož innych tajemnych / tey řářey á Bogu
wiádomych. Pořty zwiázalyne / poři zdrowie lepře řluzylo /
bez warzey w Soboty / w Wigilie Nařwiestřey Pánný / y in-
nych řwiat wroçyřřtych / y dni Komuny řwietych : gdsie
iuz zdrowie / pořto w ták wielkich y řeřřtych nie dopuřřilo / te
ořobliwa w chorobách řwých dlugich ćierpliwostí zářla-
dála. Jalmužny tážje řeřto řzynila / řieroty do řiebie przy-
tulála / ořoby podrožne / zwiázaly duchowne / w domu řwym
podeymowála / z poddánemi lářkawie y miłostíwie řie ob-
chodžila. Táť wřytkie te trzy řzeřzy / pobožnym řnura řwe-
go řyciem / powiázala w řups.

Zwiázala náořátek dobrze wřytek řywot řwoy z řmiera-
ćia ; á zářym y z řywotem wicęnym. Wřytek ábowiem tey
wiel / iáko z tego com iuz powiedzial / pobáçyc mořecie / byl
przygotowáním do řmieraći / y zářabianiem ná řywot wicę-
řny : Alubo řmieraći chćialá iá zdrađliwie zářočyc ; nie zá-
řtalá tey tedná niespodžianie / ná řtoreg oná zářwe gotowa
byla. Přeřřřezega táť Seneká tedné : Quoties ad latus
aut post tergum ceciderint alij, exclama : Non deci-
pies me fortuna, nec securam aut negligentem oppri-
mes. Scio quid pares : alium percussisti, me petisti. Že
řtoć kto zá tobę / ábo podle ćiebie leže / pokář řie řuřna / y
ořwiy řie. Nie ořuřkař miá řmieraći / áni mie zářřanieř
řpiře. widze co rebiř : innych biieř ; á ná mnie godžiř.

C 2

Wedlug

In Psalm.
42.Serm : 2.
de ieiun :
to. Mens.De Conf :
a. Marcia
cap : 9.1. Tim : 3.
2. Tim : 2.

Tob : 12.

Według tey przestrogi / żyła w sobie ta zacna Matrona / y
zawsze Smierci wyglądała / aż wypadła ona iakoby nie opo-
wiednie; aż znalazła ją w 50. g. Jubileuszu świętym. Non
securam, aut negligioq. V. An. essit.

Nadzieia też nasza / że tey Theknicie naszey /
Funes ceciderunt / że ię Ex humilitate vitae
praesentis, sortes meliores excepunt. iako mowi
Grzegorz 8. to jest: Złoty ten śmiertelny / związała z
onym szczęśliwym żywotem naszym. Gdzieby jednaka
dla ludzkiej krwawości / wrony / rzych sądow Bożych / du-
ża ię w jakim ięszce zatrzymaniu była / niechay ię przy
tych Osiarach przenaświadczeni / otrzyjowany Syn Boży / z
okien ran swoich spuści / w karmazynowy / przenaświadczey
krwie swojej: *Et in sanguine testamenti sui, educat vin-*
ctam de lacu. Moga y zasluga krwie swojej naswietley /
niech ię wyprowadzi z onych pieczarow podziemnych /
do domu iasności / chwaly wieczney.

Zachar:
6. 9.

Amen.

